

роднитѣ си домове: виждатъ облаци отъ черъгжстъ димъ, езици отъ зловещи огньове се извиватъ къмъ небето. Градоветѣ и селата горятъ... Пълчищата на Сюлейманъ паша зловещо настѫпватъ откъмъ Чирпанъ. Повечето отъ селата и цѣлиятъ градъ Стара Загора сѫ въ пламъци! Турската войска иде бѣгомъ, тя гори кѫщитѣ, избива мѫжетѣ, унищожава българския народъ. Защо? Защото... иска да се освободи.

И отървалитѣ се отъ турския ятаганъ и куршумъ българи, стари и млади, мѫже и жени, бѣгатъ стремглаво къмъ Балкана. Но той е голъ, пустъ, безводенъ, безъ сѣнка. А мѫженицитѣ бѣжанци умиратъ за капка вода и за малко сѣнка. Бѣгатъ тѣ и капятъ по пѫтищата. И съ нечувани мѫки се изкачватъ по стрѣмнитѣ и каменисти висини, докато най-сетне прехвърлятъ неговото вѣтровито било, за да търсятъ подслонъ, хлѣбъ и помощъ отъ братята си въ Северна България.

Сюлейманъ върви; не, той тича съ ордитѣ си. Подъ негова команда сѫ 35—40,000 турски воиници, черкези и башибозуци. Той иде чакъ отъ Херцеговина и не се смѣта уморенъ. Минава презъ Казанлѣкъ, стига до последното село Шипка, сграбчва го и го ограбва. Шипченци, стари пазители на прохода, съ своитѣ чевръсти, дребни кончета и муленца, бѣгомъ изпълюватъ нагоре, по кози пѫтеки, въ стрѣмната планина и избѣгватъ кървавия ножъ на врага. Немилостивиятъ неприятель смѣта съ бѣрзитѣ си движения и съ свирепостта си да обѣрка пѫтищата, по които се движатъ злочеститѣ бѣжанци и животни, да се зашеметятъ всички. Да стане страшно безредие, безъ да могатъ да вървятъ хората, нито да се запазятъ. И тогава... то-